

@fosselat

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

جنگ‌های پیامبر اکرم (ص) در قرآن

موضوع

تهییه شده توسط حجت الاسلام علی رجبی

آیات مربوطه

انفال: آیات ۷ تا ۱۸ و آیات ۴۲ و ۴۳ - آل عمران: ۱۲۳

آل عمران: آیات ۱۲۱ تا ۱۲۵ و آیات ۱۵۲ و ۱۵۳ و ۱۶۵
حشر: ۷ تا ۲۲

احزاب ۲۹ تا ۲۵

احزاب ۲۶

فتح: ۱۰ و ۱۸

فتح ۱۹ تا ۲۳

سوره نصر

توبه ۲۵ و ۲۶

عادیات: ۱ تا ۵

توبه آیات ۳۸ و ۳۸ - آیات ۱۱۲ و ۱۱۸

تاریخ

سال دوم هجری

بدر

سال سوم هجری

احد

سال چهارم هجری

بني نضير

سال پنجم هجری

احزاب(خندق)

سال پنجم هجری

جنگ بنو قریظه

جنگ حدیبیه(بیعت رضوان)

سال ششم هجری

خیر

سال هفتم هجری

فتح مکه

سال هشتم هجری

حنین و طائف

سال هشتم هجری

ذات السلاسل

سال هشتم هجری

تبوک(عسره)

۱- جنگ بدر

سال دوم هجری - با کفار و مشرکین مکه: سوره انفال آیات ۷ الی ۱۸ و آیات ۴۲ و ۴۳ آل عمران

وَإِذْ يَعْدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ
الْحَقَّ بِكُلِّمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ (۷) لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ (۸) إِذْ تَسْتَغْيِثُونَ
رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدِّكُمْ بِالْفِرْسَنِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ (۹) وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلَتَطْمَئِنَّ بِهِ
قُلُوبُكُمْ ۝ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ۝ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (۱۰) إِذْ يُغَشِّكُمُ النُّعَاسَ أَمْنَهُ مِنْهُ وَيَنْزِلُ
عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لِيُظَهِّرَ كُمْ بِهِ وَيَدْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزُ الشَّيْطَانِ وَلَيُرْبِطَ عَلَيْكُمْ قُلُوبُكُمْ وَيُثْبِتَ بِهِ
الْأَقْدَامَ (۱۱) إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَيْيَكَ أَنِّي مَعَكُمْ فَتَبَتُّوا الَّذِينَ آمَنُوا ۝ سَالَقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ
كَفَرُوا الرُّغْبَ فَاضْرَبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ (۱۲) ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۝ وَمَنْ
يُشَاقِقَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (۱۳) ذَلِكُمْ فَذُو قُوهٖ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ (۱۴) يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيْتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحْفًا فَلَا تُوْلُهُمُ الْأَذْبَارَ (۱۵) وَمَنْ يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبْرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا
لِقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيَّزًا إِلَيْ فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ ۝ وَبَئْسَ الْمَصِيرُ (۱۶) فَلَمْ تَقْتُلُهُمْ وَلَكِنَّ
الَّهَ قَتَلَهُمْ ۝ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَيَ ۝ وَلَيَلِلَّى الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا ۝ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ
عَلِيمٌ (۱۷) ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوْهِنٌ كَيْدُ الْكَافِرِينَ (۱۸)

۱- جنگ بدر (ادامه)

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدُوَّةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدُوَّةِ الْقُصُوْيِّ وَالرَّكْبُ أَسْفَلَ مِنْكُمْ ۝ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لَا خَتَّلْفَتُمْ فِي الْمِيعَادِ ۝ وَلَكِنْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيْنَهُ وَيَحْيَيِ مَنْ حَيَ عَنْ بَيْنَهُ ۝ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ (۴۲) إِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلًا ۝ وَلَوْ أَرَأَكُمْ كثِيرًا لَفَشِلْتُمْ وَلَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ ۝ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۴۳)

۱- جنگ بدرو (ادامه)

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِيَدِهِ وَأَنْتُمْ أُذْلَلُهُ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

مسلمان خداوند در جنگ بدرو شمارا یاری داد درحالی که [در برابر دشمن به سبب نفرات اندک و سازو برگ نظامی مختصر] ناتوان بودید، پس برای این که [نعمت پیروزی را] سپاس گزاری کنید از خداوند [اطاعت کرده، از محترماتش] بپرهیزید

آل عمران ۱۲۳

۲- جنگ احمد

سال سوم هجری - با قریش و مشرکین مکه - آل عمران: ۱۲۱ و ۱۲۲ و ۱۲۴ و ۱۵۲ و ۱۵۳ و ۱۶۵

وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوَّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلقتالِ ۖ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۱۲۱) إِذْ هَمَّتْ طَائِفَاتٍ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشِلَا وَاللَّهُ وَلِيُهُمَا ۖ وَعَلَى اللَّهِ فَلَيَتَوَكَّلُ الْمُؤْمِنُونَ (۱۲۲) إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَّنْ يَكْفِيْكُمْ أَنْ يُمْدِدَكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُنْزَلِينَ (۱۲۴) بَلِيْ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فَوْرِهِمْ هَذَا يُمْدِدُكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ (۱۲۵)

آل عمران ۱۲۱-۱۲۲-۱۲۴-۱۲۵

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحْسُونَهُمْ بِإِذْنِهِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا فَشَلْتُمْ وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا أَرَاكُمْ مَا تُحِبُّونَ ۖ مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدِّينَآ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ۖ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَتَلَيِّكُمْ ۖ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ ۖ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ (۱۵۲) إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلْوُونَ عَلَيْ أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أُخْرَاً كُمْ فَأَثَابُكُمْ غَمَّا بَغَّ لِكِيلًا تَحْزِنُوا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَا أَصَابَكُمْ ۖ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (۱۵۳) ... أَوْلَمَّا أَصَابَتُكُمْ مُصِيبَةٍ قَدْ أَصَبَتْتُمْ مِثْلَهَا قُلْتُمْ أَنِّي هَذَا ۖ قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنفُسِكُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ عَلَيْ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱۶۵)

آل عمران ۱۵۲-۱۵۳-۱۶۵

۳- بنی نضیر

سال چهارم هجری - با یهودیانی که قصد کشتن پیامبر را داشتند

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ ۚ مَا ظَنَّتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا ۖ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانعِتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَاتَّاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا ۖ وَقَدْ فَيْ قُلُوبُهُمُ الرُّغْبَةُ ۗ يُخْرِبُونَ بَيْوَتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولَى الْأَبْصَارِ (۲) وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا ۖ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ النَّارِ (۳) ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۖ وَمَنْ يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (۴) مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لِينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَيَّ أَصْوَلَهَا فَيَادِنُ اللَّهُ وَلَيُخْزِنَ الْفَاسِقِينَ (۵) وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيِّ رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رَكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَيِّ مِنْ يَشَاءُ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۶) مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيِّ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِرَسُولِهِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةٌ بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ ۖ وَمَا آتَكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَا كُمْ عَنْهُ فَانتَهُوا ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (۷)

۴- جنگ احزاب (خندق)

سال پنجم هجری - مقابله با احزاب به رهبری قریش

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِحْمًا وَجَنُودًا لَمْ تَرَوْهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا (۹) إِذْ جَاءُوكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلِ مِنْكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظَاهَرُونَ بِاللَّهِ الظَّاهِرُونَ (۱۰) هُنَالِكَ ابْتَلَى الْمُؤْمِنُونَ وَزَلَّلُوا زَلْزَالًا شَدِيدًا (۱۱) وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا (۱۲) وَإِذْ قَاتَ طَائِفَةٍ مِنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرَبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوْا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا (۱۳) وَلَوْ دُخِلْتُ عَلَيْهِمْ مِنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُلِّلُوا لِفِتْنَةَ لَا تَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَا إِلَّا يَسِيرًا (۱۴) وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلِ لَا يَوْلُونَ الْأَدْبَارَ ۚ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا (۱۵) قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمُ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ وَإِذَا لَا تُمْتَعَنُونَ إِلَّا قَلِيلًا (۱۶) قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً ۖ وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا (۱۷) قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقُينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلْمٌ إِلَيْنَا ۖ وَلَا يَأْتُونَ أَبْلَاسًا إِلَّا قَلِيلًا (۱۸) أَشِحَّةٌ عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتُمُهُمْ يَنْظَرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُّنُهُمْ كَالَّذِي يَغْشِي عَيْنَهُ مِنَ الْمَوْتِ ۖ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِالسَّيْنَةِ حِدَادًا أَشِحَّةٌ عَلَى الْخَيْرِ ۖ أُولَئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَخْبِطْ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ ۖ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَيَّ اللَّهِ يَسِيرًا (۱۹) يَحْسِبُونَ الْأَخْرَابَ لَمْ يَذْهَبُوا ۖ وَإِنْ يَأْتِ الْأَخْرَابَ يَوْدُوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَتْبَائِكُمْ ۖ وَلَوْ كَانُوا فِيْكُمْ مَا قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا (۲۰) لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا (۲۱) وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَخْرَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۖ وَمَا زَادُهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا (۲۲) مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رَجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهُ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قُضِيَ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ ۖ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا (۲۳) لِيَجْزِي اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيَعْذِبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا (۲۴) وَرَدَ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا ۖ وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ ۖ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا (۲۵)

۵- جنگ بنو قریظه

سال پنجم هجری - پیمان شکنان یهود مدینه بعد از جنگ احزاب

وَأَنْزَلَ اللَّذِينَ ظَاهِرُوهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ
وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّغْبَ فَرِيقًا تَقْتَلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا

و کسانی از یهودیان را که از احزاب پشتیبانی کردند از قلعه های استوارشان پایین کشید [تا در دسترسنگ قرار گیرند]، و در دل هایشان ترسی شدید انداخت، [در نتیجه] گروهی را می کشید و گروهی را اسیر می کردید

۶- جنگ حدیبیه (بیعت رضوان)

سال ششم هجری - در عمره بیت الله الحرام در مکه که قریش مانع شد.

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَيْ نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا (۱۰) ... لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا (۱۸)

بی گمان آنان که با تو بیعت می کنند جز این نیست که با خداوند بیعت می کنند، دست [قدرت] خداوند فراتر از قدرت آن هاست، کسی که پیمان می شکند فقط به زیان خود می شکند، و آن که به پیمانی که با خدا استه و فادر است، به زودی [خداوند] پاداشی بزرگ به او می دهد ^(۱۰) ... به راستی خداوند از مؤمنان زمانی که زیر آن درخت [در منطقه حدیبیه] با تو بیعت کردند خشنود شد، خداوند آنچه [از پاکی و خلوص نیت] در دل هایشان بود می دانست، پس آرامش را بر آنان نازل کرد و پیروزی نزدیکی را [که پیروزی خیر بود] پاداششان داد ^(۱۸)

۷- جنگ خیر

سال هفتم هجری - یهودیان در خیر

وَمَعَانِمَ كَثِيرَةً يَا خُذُونَهَا ۖ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا (۱۹) وَعَدَ كُمُ اللَّهُ مَعَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَلَ لَكُمْ هَذِهِ وَكَفَ أَيْدِي النَّاسِ عَنْكُمْ وَلَتَكُونَ آيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا (۲۰) وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا ۖ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا (۲۱) وَلَوْ قَاتَلُكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا الْأَدْبَارُ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا (۲۲) سُنَّةُ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلٍ ۖ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةً اللَّهِ تَبَدِيلًا (۲۳)

و [نیز] غنایم فراوانی که آن ها را [در آینده] به دست می آوریده [در آینده] به دست می آورید به شما و عده داده است، اما این [غنایم خیر] را زودتر در اختیاراتان گذاشت، و دست های دشمنان را از [ضریبه زدن به] شما بازداشت تا برای مؤمنان نشانه ای [از حق بودن وعده خدا] باشد، و [نیز] شما را به راه مستقیم هدایت کنده ^{۱۹} و [غنیمت های دیگری] [هست] که هنوز به آن ها دست یافته اید، خداوند بر آن ها احاطه دارد [و می تواند به آسانی در دسترسیان قرار دهد]، خداوند همواره بر هر کاری تواناست ^{۲۰} اگر کافران با شما جنگیده بودند بی تردید [از برکت رهبری پیامبر و ایمانتان] عقبگرد کرده، می گریختند، سپس سریست و یاوری [که از آنان دفاع کنند] نمی یافند ^{۲۱} [این] روش همیشگی خدا [است مبنی بر پیروزی مؤمنان و شکست کافران] که در [تاریخ امت های] گذشته جاری بوده، و هر گز تغیری در روش و قانون خدا تغواهی

یافت ^{۲۲}

۸- جنگ فتح مکه

سال هشتم هجری - قریش پیمان شکنان صلح حدیثیه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 إِذَا جَاءَ نَصْرٌ اَللَّهُ وَالْفَتْحُ (۱) وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ
 فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا (۲) فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
 وَاسْتَغْفِرْهُ (۳) إِنَّهُ كَانَ تَوَابًا

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگیچون یاری خداوند و آن پیروزی [وعده داده شده] فرارسد ^(۱) و بینی مردم گروه گروه به دین خدا درآیند ^(۲) پس به شکرانه [این سه نعمت بزرگ] پروردگارت را همراه با سپاس، [به پاک بودن از هر عیب و نقصی] ستایش کن! و از او آمرزش بخواه؛ زیرا او همواره بسیار توبه پذیر است ^(۳)

۹- جنگ حنین و طائف

سال هشتم هجری - برای پراکنده کردن گروه شقیف و هوازان

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنٍ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ لَا إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ
 كَثُرَتْكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ
 وَلَيْتُمْ مُدْبِرِينَ (۲۵) ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ
 وَأَنْزَلَ كَثِيرًا مِنْ رِزْقٍ لَهُمْ وَأَنْزَلَ كَثِيرًا مِنْ رِزْقٍ لِلْكُفَّارِ
 وَأَنْزَلَ كَثِيرًا مِنْ رِزْقٍ لَهُمْ وَأَنْزَلَ كَثِيرًا مِنْ رِزْقٍ لِلْكُفَّارِ
 الْكَافِرِينَ (۲۶)

همانا خداوند شما را در بسیاری از عرصه ها [ای جنگ] یاری داد، به ویژه روز [نبرد] حنین که فزوونی افرادتان شما را مغور و شگفت زده کرد، ولی فزوونی افراد، چیزی [از خطر] را از شما برطرف نکرد، و زمین با همه فراخی اش بر شما تنگ شد، آن گاه پشت گنان از عرصه نبرد گریختید [۲۵](#) سپس خداوند [نعمت] آرامش خود را بر پیامبر و مؤمنان نازل کرد، و لشگریانی که آنان را نمی دیدند [برای یاری شما] فرستاد، و کافران را [به دست شما] به عذاب سختی مجازات کرد، این است کیفر کافران [۲۶](#)

۱۰- جنگ ذات السلاسل

سال هشتم هجری - ۱۲ هزار نفر در سرزمین یاس و پیروزی علی (ع)

وَالْعَادِيَاتِ صَبْحًا (۱) فَالْمُورِيَاتِ
 قَدْحًا (۲) فَالْمُغِيرَاتِ صَبْحًا (۳) فَأَثْرَنَ بِهِ
 نَقْعًا (۴) فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا (۵)

سو گند به اسیان دونده ای که همه مه کنان [به سوی میدان جهاد] می تازند! ^(۱) و به اسیانی که با کوییدن سُمشان بر سنگ ها
 جرقه می جهانند! ^(۲) و به سواران مجاهدی که به وقت صبح غافل گیرانه [به دشمن] هجوم می برنند! ^(۳) و با آن [هجوم] گرد و
 غبار فراوانی بر می انگیزند ^(۴) پس [در آن هنگامه] در بین گروهی دشمن درآیند ^(۵)

۱۱- جنگ تبوک (عمره)

سال نهم هجری - برای ملاقات گروه رومیان که برای جنگ با مدینه جمع شده بودند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَثَابَتْمُ إِلَيْ
 الْأَرْضِ أَرَضِيتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ
 إِلَّا قَلِيلٌ (۳۸) إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبُكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلُ قَوْمًا غَيْرَ كُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ
 شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۳۹)... لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ
 وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ أَتَتْبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَرِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِنْهُمْ
 ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ (۱۱۷) وَعَلَىٰ الْثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خَلَفُوا حَتَّىٰ
 إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحِبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنفُسُهُمْ وَظَنُوا أَنَّ لَهُ مَلْجَأً
 مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لَيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَابُ الرَّحِيمُ (۱۱۸)

غزوات پیامبر اکرم(ص)

- ۱- **وَدَان (الابواء)**: ماه صفر- سال ۲ هجری- اولین غزوه ای که پیامبر(ص) انجام داد- هدف تجارت قریش
- ۲- **بُوَاط (رضوی)**: ماه ربیع الاول- سال ۲ هجری- درگیر شدن با قافله قریش
- ۳- **عُشیْرَه**: جمادی الآخر- سال ۲ هجری- درگیر شدن با قافله قریش
- ۴- **بَدرُ الْوَلَى (سفوان)**: جمادی الآخر- سال ۲ هجری- تعقیب کرز بن جابر فهری که دست به تاراج گوسفندان مدینه زد.
- ۵- **بَدْرُ الْكَبِيرِ**: رمضان- سال ۲ هجری- درگیر شدن با قافله قریش
- ۶- **بِنْوَقِينَقَاع**: شوال- سال ۲ هجری- پیمان شکنی و حсадت یهودیان-
- ۷- **بِنْوَسْلِيم**: شوال- سال ۲ هجری- پیامبر(ص) راهی قرقه الکدر شد تا جمع بنی سلیم و غطفان را پراکند.
- ۸- **سُوِيق**: ذی الحجه- سال ۲ هجری- بازگشت ابوسفیان که برای انتقام جویی از بدر راهی مدینه شده بود.
- ۹- **ذَى آمِر**: ربیع الاول- سال ۳ هجری- پراکنده کردن و جنگیدن جمعی از بنی شعله و محارب قبل از حمله به شهر
- ۱۰- **بَحْرَان**: جمادی الاول- سال ۳ هجری- پراکنده کردن جمع بنی سلیم
- ۱۱- **أَحَد**- شوال- سال ۳ هجری- مقابله با قریش که برای جنگ با مسلمانان به مدینه آمده بودند.
- ۱۲- **حَمْرَاءُ الْأَسْدِ**: شوال- سال ۳ هجری- مقابله با ابوسفیان که می خواست به مدینه حمله کند.
- ۱۳- **بِنْوَالنَّظِيرِ**: ربیع الاول- سال ۴ هجری- بنوالنظیر می خواست با نیرنگ پیامبر را بگشد. پیامبر(ص) به مقابله آنان رفت و آنان را تبعید کرد.
- ۱۴- **ذَاتُ الرَّقَاعِ**: محرم- سال ۴ هجری- پراکنده کردن گروه انمار و شعله
- ۱۵- **بَدْرُ پَيَانِي**: شعبان- سال ۴ هجری- برای دیدار با ابوسفیان

غزوات پیامبر اکرم(ص) - ادامه

۱۶- دُوْمَةُ الْجَنْدُل: ربيع الاول- سال ۵ هجری- پراکنده کردن گروهی که دزد قافله بودند و می خواستند به مدینه حمله کنند.

۱۷- مَرِيسَع: شعبان- سال ۵ هجری- برای پراکنده کردن گروه بنی مصطلق (از خزاعه)

۱۸- خَنْدَق: شوال- سال ۵ هجری- مقابله با احزاب به رهبری قریش

۱۹- بَنُو قَرِيظَة: ذی القعده- سال پ ۵ هجری- پیمان شکنی به هنگام کشیدن دیوار مدینه به وسیله احزاب

۲۰- بَنُو لَحِيَان: ربيع الاول- سال ۶ هجری- برای مجازات بنی لحیان- از هذیل- که اصحاب را به قتل رساندند (رجیع)

۲۱- ذَى قَرْد (الْغَابَة): ربيع الاول- سال ۶ هجری جلوگیری از عیینه بن فزاری که درختان خرمای مدینه را تاراج کرد.

۲۲- حَدِيبِيَّة: ذی القعده- سال ۶ هجری- عمره بیت الله الحرام در مکه که قریش نگذاشت آن را انجام دهند.

۲۳- خَيْر: محرم- سال ۷ هجری- پراکنده کردن گروهی که خیر آن ها برای حمله به مدینه رهبری می کردند.

۲۴- مَؤْتَه: جمادی الاول- سال ۷ هجری- پیامبر(ص) در آن شرکت نکرد ولی فرمودند انگار در آن حضور داشته است.

۲۵- فَتْحُ مَكَّة: رمضان- سال ۸ هجری- قریش بندهای صلح حدیبیه را نقض کردند.

۲۶- حَنِينُ وَ طَائِف: شوال- سال ۸ هجری- برای پراکنده کردن گروه ثقیف

۲۷- تَبُوكُ (عَسْرَه): ربیع الاول- سال ۹ هجری- برای ملاقات گروه روم که برای جنگ با مدینه جمع شده بودند.